

DOI: [10.32702/2307-2105-2021.10.83](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.10.83)

УДК 005.915:[005.334.4+005.591.6]

*I. В. Новик,
старший викладач кафедри фінансово – економічної безпеки, обліку і оподаткування,
Українська академія друкарства
ORCID ID: 0000-0002-9925-7660*

ФІНАНСОВА САНАЦІЯ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

*I. Novyk
Senior Lecturer of the Department of Financial and Economic Security,
Accounting and Taxation, Ukrainian Academy of Printing*

FINANCIAL REHABILITATION IN THE SYSTEM OF FINANCIAL AND ECONOMIC SECURITY OF THE ENTERPRISE

У статті розкрито сутність фінансової санації та з'ясовано основні її характерні ознаки. Запропоновано визначати сутність санації за змістом, формою прояву, а також, роль санації в системі забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства. За допомогою наукових методів аналізу, синтезу і логічного узагальнення запропоновано власне визначення поняття "санація". Окреслено цілі, шляхи та функції процесу реалізації санації. Охарактеризовано проблему неплатоспроможності суб'єктів господарювання. Проаналізовано динаміку банкрутства підприємств України. Розглянуто сутність організаційно-економічного механізму управління санацією підприємства, охарактеризовано його складові. Визначено основні інструменти організаційно-економічного механізму, що забезпечують ефективне управління санацією підприємства на основі формування санаційної стратегії. Запропоновано алгоритм запровадження механізму санації, що дозволить реалізувати та досягти його основної мети.

The article reveals the essence of financial rehabilitation and clarifies its main characteristics. It is offered to define essence of reorganization on the maintenance, the form of display, and also the role of reorganization in system of maintenance of financial and economic safety of the enterprise is defined. With the help of scientific methods of analysis, synthesis and logical generalization, the own definition of the concept of "rehabilitation" is proposed. The goals, ways and functions of the reorganization implementation process are outlined. The main options and possibilities of remediation are considered. The main types of remediation measures that should be used in enterprises for the correct and effective choice of strategy and direction to improve life are analyzed. The factors that inhibit the processes of financial rehabilitation at domestic enterprises are analyzed. The main measures of financial and economic nature, which play an important role in the reorganization process, are considered. The main sources of financing of enterprise rehabilitation and forms of rehabilitation depending on the peculiarities of financing are analyzed. The main directions of using internal reserves of financial stabilization are determined. Possible forms of creditors participation in the debtor's rehabilitation are considered, as well as options for

state centralized rehabilitation support of insolvent enterprises. When determining possible ways of financing anti-crisis measures at the enterprise, it is important to find out their expediency and flexibility and the result of the influence of environmental factors. The procedure of reorganization of the debtor is described. The problem of insolvency of business entities has been identified. The dynamics of enterprise bankruptcy in Ukraine is analyzed. The approach to financial recovery of an insolvent enterprise through the system of anti-crisis management is considered. The essence of the organizational and economic mechanism of management of reorganization of the enterprise is considered, its main components are characterized. The basic tools of the organizational and economic mechanism providing effective management of reorganization of the enterprise on the basis of formation of reorganization strategy are defined. An algorithm for the introduction of a reorganization mechanism is proposed, which will allow the company to emerge from the crisis and ensure profitability and competitiveness in the long run.

Ключові слова: банкрутство; санація підприємств; управління санацією; джерела фінансування санаційних заходів; санаційна спроможність; платоспроможність; фінансово – економічна безпека.

Keywords: *bankruptcy; reorganization of enterprises; reorganization management; sources of financing of reorganization measures; reorganization capacity; solvency; financial and economic security.*

Постановка проблеми. Сьогодні у нашій державі спостерігаємо значне погіршення економічної ситуації, що пов'язано із загальносвітовими та європейськими тенденціями економічного розвитку як результату впливу пандемії. Саме тому проблема економічної стабільності та впевненості у майбутній діяльності суб'єктів господарювання є досить актуальною і вимагає вирішення за допомогою певних заходів.

Проблема джерел фінансування, брак досвідчених управлінців та менеджерів, недосконалість у юридично – правовій площині, неможливість вчасно виявити та відповідним чином відреагувати чи виправити фінансово – економічні негаразди у кінцевому підсумку приводять до банкрутства навіть досить успішних і фінансово – стійких суб'єктів господарювання. Для вирішення даної ситуації, тобто вихід з кризового стану та набуття впевненості у майбутній фінансово – економічній стабільності та незалежності, необхідно провести комплекс певних санаційних заходів.

У статті представлено характеристику процедури санації боржника, типи санаційних заходів та загальні принципи їх вжиття. Окреслено цілі, шляхи та функції санаційного процесу, що здійснюються на підприємстві. Охарактеризовано проблему неплатоспроможності суб'єктів господарювання. Проаналізовано динаміку банкрутства підприємств України та основні фактори настання фінансової кризи. Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що вони можуть бути використані в діяльності підприємства в процесі вжиття антикризових заходів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми комплексної оцінки санаційного потенціалу, необхідність, можливість та ефективність проведення санації підприємств, що опинилися в кризовому стані досліджували видатні зарубіжні та вітчизняні науковці, серед яких К.В. Багацька, Т.М. Білоконь, І.А. Бланк, Р.І. Грешко, Л.О. Лігоненко, О.В. Маноїленко та інші. Детально питання визначення санаційної спроможності підприємства висвітлені у працях таких науковців як Т.В. Булович, Т.В. Донченко, О.В. Курінна, К.Л. Ларіонова, О.А. Ліснічук, К.О. Соломянова-Кирильчук, С.О. Передерієва, О.О. Терещенко та інші.

Проте аналіз існуючих підходів до визначення сутності фінансової санації в системі забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства та підвищення санаційного потенціалу підприємства, яке перебуває у кризовій ситуації, підтверджує те, що немає універсального способу вирішення проблеми, що досліджується.

Постановка завдання. Метою дослідження є визначення ролі фінансової санації як механізму в системі забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.

Виклад основного матеріалу. Санація – це система заходів, які здійснюються для запобігання визнання боржника банкрутом і його ліквідації та фінансового оздоровлення підприємств. Це комплекс усіх можливих фінансових, економічних, соціальних, організаційних, технологічних, правових та інших заходів, спрямований насамперед на оздоровлення фінансового стану боржника і задоволення вимог кредиторів.

Санація – одна з найважливіших ланок економічної політики підприємства, за допомогою якої може бути подолана криза, забезпечені економічне зростання і стабільність окремого підприємства. Термін «санація» походить від латинського «sanare», що означає оздоровлення або одужання. В аспекті «фінансово-кредитного» оздоровлення підприємства це означає систему фінансово – економічних, організаційно - правових, вироничо –

технічних, організаційних та соціальних заходів, що проводяться для попередження банкрутства і підвищення конкурентоспроможності субекта господарювання.

Відповідно до ст. 50 Кодексу України з процедур банкрутства [1], санація – це система заходів, що здійснюються під час провадження у справі про банкрутство з метою запобігання визнання боржника банкрутом і його ліквідації, спрямована на оздоровлення фінансово-господарського стану боржника, а також задоволення в повному обсязі або частково вимог кредиторів шляхом кредитування, реструктуризації підприємства, боргів і капіталу та (або) зміну організаційно-правової та виробничої структури боржника.

Аналіз статистичних даних підтверджує постійну динаміку зростання кількості фінансово – неспроможних субектів господарювання. Оскільки економіка держави прямо пов'язана із станом первинної ланки, тобто окремих підприємств, то проблеми діяльності юридичних осіб у кінцевому підсумку негативно впливають на загальнодержавну фінансово – економічну стабільність. Варто зауважити, що значну частку серед так званих «проблемних підприємств» становлять ті, які мають досить непогані перспективи подолати тимчасові перешкоди і ефективно продовжити свою діяльність у майбутньому. Звичайно, що це можливо тільки за умови розробки та проведення певних санаційних заходів.

На ефективність і результативність запропонованих заходів безпосередній вплив мають своєчасність та правильно проведена діагностика наявних проблем і перешкод діяльності, а також виявлення прихованих резервів для конкретного субекта підприємницької діяльності.

Для оцінки ймовірності загрози фінансової кризи або банкрутства підприємства застосовують різноманітні підходи і розраховують певні показники, зокрема аналізують кінцевий результат фінансово – господарської діяльності, який часто є негативним, тобто збитковим (рис. 1).

Рис. 1. Динаміка зміни кількості підприємств в Україні протягом 2011-2020 рр.*

*Побудовано автором на основі Офіційний веб-портал «Державна служба статистики України» URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

Згідно даних рис. 1, бачимо, що у 2020 році кількість діючих підприємств зросла, порівняно з попереднім 2019 роком і становить 875896 підприємств. Зросла також і кількість збиткових підприємств.

Починаючи із 2014 року, спостерігаємо значне зменшення кількості діючих підприємств, що пояснюється неможливістю отримання відповідних даних із окупованого Кримського півострова та зони проведення військових дій на Сході країни.

За перше півріччя 2020 р. частка збиткових підприємств склала 38,7%, що на 12,3% більше порівняно з 2019 р. (при чому частка визначена виходячи лише з кількості великих та середніх підприємств) – це спричинено появою вірусу COVID-19 та карантинними обмеженнями, що значно погіршило фінансово – економічне становище як підприємств, так і країни в цілому.

Наслідками пандемії, які спостерігаємо і сьогодні, є скорочення ВВП, повна або часткова зупинка діяльності підприємств, різке зростання рівня безробіття, зростання інфляції, зменшення рівня доходів населення. Ці та інші фактори призвели до кризового стану багатьох суб'єктів, що в подальшому може спричинити їх банкрутство, якщо не вжити відповідних заходів щодо подолання цього явища.

Масштаби процесу банкрутства в економіці України характеризуються кількістю заяв у справах позовного провадження про банкрутство (табл. 1).

Таблиця 1.

Загальна характеристика справ про відновлення платоспроможності боржників або визнання їх банкрутами, закінчених провадженням в Україні 2010-2020р.р. (од.)*

Рік	Кількість справ, закінчених провадженням	у тому числі:						Кількість справ, у яких винесено постанови про визнання банкрутом у звітному періоді
		припинено:						
		залишено без розгляду	із затвердженням звіту керуючого санацією	із затвердженням мирової угоди	із затвердженням звіту ліквідатора	у зв'язку з виконанням усіх зобов'язань перед кредиторами	з інших підстав	
2011	10612	-	-	-	-	-	-	8212
2012	10382	523	8	106	8335	100	1310	6745
2013	7583	275	8	94	6084	101	1021	4631
2014	5697	128	7	82	4948	57	475	3359
2015	3324	55	4	70	2989	29	177	2096
2016	2406	32	8	53	2159	6	148	1799
2017	2101	29	1	48	1844	18	161	1385
2018	1691	12	1	32	1546	14	86	1242
2019	1368	21	-	65	1055	8	219	795
2020	1184	14	4	68	953	2	137	649

*Побудовано автором на основі Аналітична інформація щодо стану здійснення правосуддя. Офіційний веб-портал «Судова влада України URL: <http://court.gov.ua>

Банкрутство розглядають як законодавчо визначену неспроможність боржника відновити свою платоспроможність і задовольнити вимоги кредиторів за допомогою передбачених процедур.

Антикризові фінансові заходи непередбачають формування структури капіталу, залучення внутрішніх і зовнішніх джерел фінансування, оптимізацію напрямів використання отриманого прибутку, які в перспективі приведуть до розширення ринків збуту, пошуку нових покупців та замовників, ліквідності і платоспроможності підприємства.

Основним способом фінансового оздоровлення підприємства, яке перебуває у кризовій ситуації або безпосередньо якому загрожує банкрутство є проведення санації – комплексу заходів, спрямованих на досягнення чи відновлення платоспроможності, ліквідності, конкурентоспроможності і прибутковості підприємства на довготривалу перспективу.

Згідно з чинним законодавством санація підприємства може проводитись у таких випадках:

- 1) за власною ініціативою до порушення кредиторами справи про банкрутство;
- 2) за власною ініціативою підприємства з можливістю запропонувати власні санаційні заходи;
- 3) за рішенням господарського суду на основі пропозицій, що надійшли від кредиторів.

Існує декілька типів санаційних заходів, які доцільно вживати на підприємствах задля правильного й ефективного вибору стратегії та напряму покращення життєдіяльності:

- фінансово-економічний (мобілізація та використання внутрішніх і зовнішніх фінансових джерел оздоровлення підприємства);
- організаційно-правовий (вдосконалення організаційної структури підприємства, збереження організаційно-правових форм бізнесу);
- виробничо-технічний (модернізація та оновлення активів, поліпшення якості та вдосконалення асортименту продукції);
- соціальний (створення та фінансування системи пошуку або перепідготовки кадрів) [4; 5].

Отже, санація підприємств є складним процесом, для реалізації якого потрібні ґрунтовні дослідження діяльності господарюючих суб'єктів та розроблення ефективних механізмів оздоровлення їх фінансово-господарського стану. Подібні дослідження можуть дати змогу зробити обґрунтовані висновки щодо напрямів та перспектив видужання підприємств та їх подальшого розвитку [2].

Успішність запропонованих та реалізованих санаційних заходів підтверджують такі економічні показники як рентабельність, ліквідність і платоспроможність, а також конкурентоспроможність, переваги перед конкурентами, позитивна репутація.

Детальна характеристика процедури санації наведена на рис. 2.

Процедура санації:	Керуючий санацією подає комітету кредиторів план санації боржника.
	Комітет кредиторів може прийняти одне з таких рішень: - схвалити план санації та подати його на затвердження господарському суду; - відхилити план санації і звернутися до господарського суду з клопотанням про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури; - відхилити план санації, звернутися до господарського суду з клопотанням про звільнення керуючого санацією та про призначення нового керуючого санацією
	Господарський суд затверджує план санації.
	Якщо протягом 6 місяців з дня винесення ухвали про санацію в господарський суд не буде подано плану санації боржника, господарський суд має право прийняти рішення про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури.
	За 15 днів до закінчення санації, а також за наявності підстав для дострокового припинення санації керуючий санацією зобов'язаний надати комітету кредиторів письмовий звіт.
	Комітет кредиторів може прийняти одне з таких рішень: - припинення процедури санації у зв'язку з виконанням плану санації та відновленням платоспроможності боржника; - продовження строку процедури санації; - припинення процедури санації, визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури; - укладення мирової угоди.
	Комітет кредиторів подає рішення до Господарського суду

Рис. 2. Характеристика процедури санації боржника
Розроблено автором на основі [2;3]

Аналіз досліджень зарубіжних та вітчизняних науковців у даному напрямі підтверджує те, що сьогодні сформовані основні принципи санації, її функції, а також напрями здійснення санації підприємства (рис. 3).

Принципи санації	Функції санації		Способи здійснення санації підприємства
	Мікрорівень	Макрорівень	
Державний контроль та регулювання	Перерозподільна	Соціальна	Погашення заборгованості підприємства
Компетентність		Забезпечення зростання ефективного розвитку економіки	
Довгостроковий результат	Попереджувальна		Злиття збиткових підприємств з фінансово міцними
Комплексний підхід	Планування		Переоформлення короткотрестрокових кредитів в довгострокові
Гнучкість		Контрольна	Випуск та розміщення цінних паперів
Строковість	Стимулююча		Продаж майна підприємства боржника або передача в оренду
Захист прав боржника			
Контроль кредиторів			

Рис. 3. Основні принципи, функції та способи здійснення санації підприємства.
Розроблено автором на основі [1;2;9]

Проведення санаційних заходів передбачає позитивні зміни для підприємства, яке планували оздоровити. Проте в Україні спостерігаємо певні перешкоди у цьому напрямі, зокрема це недосконалість нормативно – правового забезпечення, відсутність або неточність інформації, дефіцит кваліфікованих фахівців, коштів, корупція, нестабільність суспільно – політичного життя та інші.

Серед основних санаційних заходів найважливішими є фінансово – економічні заходи, за допомогою яких можна визначити додаткові внутрішні фінансові ресурси або шляхи залучення коштів із зовнішніх джерел (державна фінансова підтримка, залучення додаткових кредитів, інвестицій), також це можуть бути непрямі методи санації у вигляді податкових канікул, пільг, інших особливих умов діяльності.

Внутрішніми фінансовими ресурсами можуть бути амортизаційні відрахування, додаткові внески засновників, зміна статутного капіталу та інші.

Виходячи із особливостей фінансування, розрізняють такі форми санації (Рис. 4) [8]:

ФОРМИ САНАЦІЇ	санація без залучення додаткових фінансових ресурсів (автономна санація): зменшення номінального капіталу підприємства; конверсія власності у борг; конверсія боргу у власність; добровільне зменшення заборгованості; самофінансування;
	санація із залученням додаткових фінансових ресурсів (зовнішня санація): зменшення номінального капіталу з подальшим його збільшенням (двоступенева санація); безповоротна фінансова допомога власників, персоналу; емісія облігаційної конверсійної позики; залучення додаткових позик;
	санація з прямим і непрямим залученням державних коштів;
	чиста санація, суть якої полягає у санації балансу неспроможного підприємства і спрямована на формальне покриття значених у балансі збитків.

Рис. 4. Форми санації залежно від особливостей фінансування
Розроблено автором на основі [4]

Джерела фінансування санації поділяють на внутрішні і зовнішні. Внутрішні джерела фінансування санаційних заходів – це частина власних ресурсів підприємства, які вкладені в активи (необоротні та оборотні) і які можна безперешкодно за короткий проміжок часу перетворити у ліквідні ресурси.

Мобілізацію внутрішніх резервів фінансової стабілізації здійснюють за такими основними напрямками (Рис. 5):

Рис. 5. Резерви фінансової стабілізації
Розроблено автором на основі [9]

Найбільш зацікавленими в санації неспроможного підприємства особами є його власники (акціонери, пайовики тощо) [8], які, маючи відповідну можливість, можуть профінансувати певні санаційні заходи. Таке фінансування може бути у вигляді збільшення (зменшення) статутного капіталу; надання цільових внесків на безповоротній основі, надання позик.

Форми можливої участі кредиторів у санації боржника відображені на Рис. 6.

Форми участі кредиторів у санації боржників	реструктуризація наявної заборгованості (трансформація боргу у власність, конверсія короткострокової заборгованості в довгострокову, пролонгація строків сплати);
	зменшення або списання заборгованості;
	надання санаційних кредитів;
	поручительство або надання гарантій кредитного забезпечення.

Рис. 6. Форми участі кредиторів у санації боржників
Розроблено автором за даними [9]

Бачимо, що кредитори, як і власники чи акціонери підприємства, що перебуває у кризовій ситуації, також зацікавлені у проведенні ефективної санації і мають право брати участь у санаційних заходах щодо відновлення платоспроможності, ліквідності і прибутковості підприємства – боржника. Участь кредиторів залежить, зокрема, від обсягу наданих кредитних коштів, тривалості співпраці між боржником і кредитором, від величини ризику неповернення кредиту, а також від очікуваних результатів проведення санації. Для того, щоб кредитори могли взяти участь у санаційних заходах необхідно оцінити санаційну спроможність підприємства – боржника.

Крім фінансових ресурсів власників (акціонерів, пайовиків) та коштів кредиторів, в окремих випадках для проведення санації може бути надана державна підтримка, наприклад у формі дотацій або пільг.

Централізована державна санаційна підтримка може бути здійснена у формі:

- 1) прямого бюджетного фінансування (повний або частковий викуп акцій, дотації, позики, субсидії за кошти державного бюджету);
- 2) непрямі форми впливу держави.

Якщо порівнювати внутрішні і зовнішні джерела фінансування санаційних заходів, то безперечно, що значну перевагу мають саме внутрішні джерела. Дуже часто внутрішні джерела фінансування капіталовкладень є складовою процесу фінансового оздоровлення суб'єкта господарювання.

Також відновлення ліквідності і платоспроможності підприємства безпосередньо залежить від зменшення внутрішніх і зовнішніх фінансових зобов'язань.

Крім фінансово – економічних заходів, для оздоровлення боржника застосовують також виробничо – технічні заходи. Основна суть таких заходів полягає у застосуванні інноваційних методик, модернізації, покращенні організації виробництва, застосуванні альтернативних видів палива та енергії, пошуку і мобілізації санаційних резервів у сфері виробництва. Всі перераховані напрями вимагають значних фінансових ресурсів і затрат часу, але, водночас і кінцевий результат значно помітніший і вагомий.

Варто зауважити, що більшість пропозицій, що стосуються виробничо – технічного напрямку, як правило, надходять від безпосередніх виконавців на місцях, тобто робітників і спеціалістів. Іноді незначні, здавалось би на перший погляд, ідеї, зауваження чи пропозиції у майбутньому приводять до вагомого позитивного результату.

Впровадження та реалізація всіх груп запропонованих заходів передбачає підвищення рівня потенціалу підприємства, що перебуває у кризовій ситуації.

Часткове досягнення цілей свідчить про необхідність подальшого управління санацією підприємства.

Висновки з проведеного дослідження. Отже, можемо зробити висновок, що в результаті ефективної реалізації комплексу санаційних заходів, залучення додаткових внутрішніх коштів та зовнішніх джерел фінансування підприємство може вийти з кризової ситуації, стати ліквідним, платоспроможним і прибутковим на довготривалу перспективу.

Розробка та реалізація плану санаційних заходів вимагає детального дослідження та аналізу специфіки діяльності підприємства, зокрема його внутрішнього і зовнішнього середовища функціонування, переваг та недоліків, додаткових можливостей і ризиків діяльності.

Запропоновані антикризові заходи повинні бути обґрунтованими, конкретними, реальними, враховувати вплив внутрішніх і зовнішніх загроз та небезпек.

бібліографічний список.

1. Донченко Т. В. Теоретичні основи санації підприємств: сутність та функції. *Вісник Житомирського державного технологічного університету*. 2020. № 3. с. 124–132.
2. Лісничук О. А. Розрахунок санаційного потенціалу підприємства: зарубіжний досвід та вітчизняна практика. *Інноваційна економіка*. 2019. №5(31). с. 51–56.
3. Манойленко О. В. Підходи до оцінки санаційного потенціалу тимчасово неплатоспроможних суб'єктів господарювання. *Економіка та держава*. 2016. № 1. с. 60–63
4. Меліхова Т. О. Оцінювання ймовірності банкрутства з метою підвищення фінансового стану підприємства. *Агросвіт*. № 10. с. 11–18. URL : http://www.agrosvit.info/pdf/10_2019/3.pdf (дата звернення: 25.02.2020). DOI: 10.32702/2306-6792.2019.10.11.
5. Офіційний веб-портал «Державна служба статистики України» URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 20.03.2021)
6. Офіційний веб-портал «Судова влада України» URL: <http://court.gov.ua/> (дата звернення: 20.03.2021)
7. Поддєрьогін А. М., Чорна Н. М. Методичні підходи до оцінки фінансового стану підприємства: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. № 1. URL : <http://ojs.nusta.edu.ua/index.php/ojs2/article/view/297/354> (дата звернення: 25.02.2020).
8. Сутність управління фінансовою санацією підприємства. URL: http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/3145/1/Розділ_1.pdf (дата звернення: 23.01.2019).
9. Юрій Е.В. Санація як система заходів оздоровлення підприємства. *Вісник ОНУ ім. І. Мечнікова*. 2017. № 3. с. 160–162.
10. Knight F. H. Risk, Uncertainty, and Profit. Hart, Schaffner, and Marx Prize Essays, no. 31. Boston and New York: Houghton Mifflin, 1921. Library of Economics and Liberty. URL: <http://www.econlib.org/library/Knight/knRUP.html> (дата звернення: 25.02.2020).

References.

1. Donchenko, T.V. (2020), “Theoretical foundations of enterprise rehabilitation: essence and functions”, *Bulletin of Zhytomyr State Technological University*, vol. 3, pp. 124–132.
2. Lisnichuk, O.A. (2019), “Calculation of the rehabilitation potential of the enterprise: foreign experience and domestic practice”, *Innovative economy*, vol. 5(31), pp. 51–56.
3. Manojlenko, O.V. (2016), “Approaches to assessing the resolution potential of temporarily insolvent entities”, *Economy and state*, vol. 1, pp. 60–63.
4. Melixova, T.O. (2019), “Assessing the probability of bankruptcy in order to improve the financial condition of the enterprise”, *Agrosvit*, vol. 10, pp. 11–18. Available at: http://www.agrosvit.info/pdf/10_2019/3.pdf (Accessed 25 February 2020). DOI: 10.32702/2306-6792.2019.10.11.
5. The official site of State Statistics Service of Ukraine (2021), available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> (Accessed 20 March 2021).
6. The official site of Judicial power of Ukraine (2021), available at: <http://court.gov.ua> (Accessed 20 March 2021).

7. Poddyerogin, A.M. and Chorna, N.M. (2020), "Methodical approaches to assessing the financial condition of the enterprise: domestic and foreign experience", *Zbirnyk naukovykh pracz Universytetu derzhavnoyi fiskalnoyi sluzhby Ukrainy* (electronic journal), vol. 1, available at: <http://ojs.nusta.edu.ua/index.php/ojs2/article/view/297/354> (Accessed 10 Oct 2021).
8. Tiurina, N.M. (2008), "The essence of financial rehabilitation of the enterprise", available at: http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/3145/1/Section_1.pdf (Accessed 10 Oct 2021).
9. Yuriy, E.V. (2017), "Rehabilitation as a system of measures to rehabilitate the enterprise", *Bulletin of ONU named after I. Mechnikov*, vol. 3, pp. 160–162.
10. Knight, F.H. (1921), "Risk, Uncertainty, and Profit. Hart, Schaffner, and Marx Prize Essays", Houghton Mifflin, Library of Economics and Liberty, Boston and New York, USA, available at: <http://www.econlib.org/library/Knight/knRUP.html> (Accessed 10 Oct 2021).

Стаття надійшла до редакції 12.10.2021 р.